

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/585

KARAR NO : 1981/46

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yer alan koşulları içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Serdar İçyer ve altı arkadaşı.

O L A Y : Yenimahalle C.Savcılığı'nca 14.4.1976 günlü iddianamede "yukarıda açıklanmış kimlikli ve adresli sanıkların olay günü (12.4.1976) Sincan Lisesi'nde boykot yaptırmak amacıyla okula gelen öğrencileri tehdit ederek onları boykota zorladıkları ve böylece öğrencilerin liseye gelmelerini engelledikleri" biçiminde olay anlatılarak, sanıkların eylemlerine uyarı Türk Ceza Yasası'nın 188/son. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Yenimahalle Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Yenimahalle 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 12.2.1979 gününde, 1979/259-72 sayılı ile: Suçun temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik ve sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 26.6.1980 gününde, 1980/525 esas sayılı ile: Suçun, sıkıyönetim ilânından çok zaman önce işlendiği ve yaygın şiddet eylemi niteliğinde olmadığı neden gösterilerek, görevli yargı yerinin belirtilmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve duruşmanın başka bir güne bırakılmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Oğuz Barutoğlu, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 2.2.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporuyla dosyadaki belgeler Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Darımuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Sanıklara atılı temel hak ve özgürlüklerden olan öğrenim özgürlüğünü engelleme suçu, Milli Güvenlik Konseyi 7 Sayılı Kararı'nın 4.maddesi kapsamında bulunduğu, bu yönüyle de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu açıktır.

Suçun, sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışındaki bir günde işlenmesine ve dosyada sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak

ESAS NO : 1980/585

Sahife -2-

KARAR NO : 1980/46

amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu hususunda kanıt olmamasına göre, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşulları gerçekleşmediğinden, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle Yenimahalle 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Ahmet H.Boyacıoğlu ve Orhan Erdem katılmamışlardır.

S O N U C : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinin bu nedenle Yenimahalle 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 12.2.1979 günlü, 1979/259-72 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Ahmet H.Boyacıoğlu ve Orhan Erdem'in karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla 2.2.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

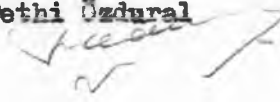
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

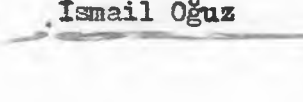
Üye

Fethi Üzdural

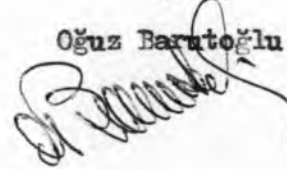
Üye

İsmail Oğuz

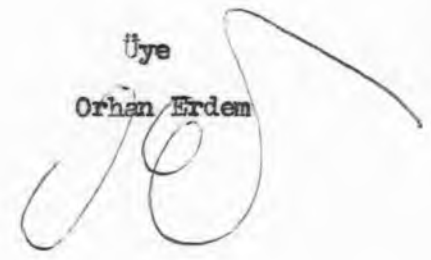
Üye

Oğuz Barutoğlu

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/585

Karar No : 1981/46

KARŞI OY YAZISI

Kararda da kabul edildiği gibi, sanıklara yükletilen suç, sıkıyönetim ilanına ne den olan olaylara ilişkindir ve temel haklardan olan öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik olduğu ve onu amaçladığı için de Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamındadır.

Cerçi suç 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlenmiştir. Bununla birlikte, aynı Yasa'nın 13/b maddesindeki "umumi ve müşterek gaye içinde irtibat" halinin olayda bulunduğu da açıktır. Şöyle ki, Yasa koyucu, Ceza Yargılamaları usulü Yasa'nın 3. maddesindeki "irtibat" halini yeterli bulmamış onu saklı tutarak ve onun yanında, daha geniş kapsamlı bir bağıllık durumunun yasallaşmasını da istemiştir. Bu bağıllığı, sıkıyönetim mahkemelerinin elindeki davalardan biriyle eylemli olarak bağıllık anlamında ele almak, görmek ve düşünmek, her şeyden önce yasa koyucunun amacına ters düşer. Çünkü Yasa Koyucu düzenlediği bu hükümle, amaçta birliği düşünmüş ve bunun genelde aranmasını istemiştir.

Yasa hükmünün bu anlamına göre, sıkıyönetim mahkemelerindeki davaların saikleriyle bu davadaki sanıkların suç işlemekle güttükleri gaye arasında genelde amaç birliği vardır ve bu açıktır.

Bu düşünce ile biz 13/b maddesindeki irtibat durumunu görüyor ve aksini düşünme çokluk görüşüne katılmıyoruz.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Orhan Erdem

G/T.